

ningen ikke vil have straffet, men anvender de saakaldte Opdragelsesmidler paa, saa foregaar der for Værgeraadene en Undersøgelse med Forhør, med Vidneindkaldelse, med Vidners Edsfæstelse, om hvilken Undersøgelse det er foreskrevet i selve Loven, at den skal foregaa i den kriminelle Retsplejes Former. Og tager vi Hensyn til de Afgørelser, som med Hensyn til de forbryderske eller sædeligt fordærvede Børn træffes, saa udelukkes ganske vist Værgeraadene fra at diktere Straf — det er netop det, man vil undgaa —, men der undgaas ikke Afgørelser, som stiller Børnene under ganske andre retslige Vilkaar, end de tidligere var. De bliver undergivet Indskrænkninger af anden Art end Familieindskrænkninger, de undergives efter Omstændighederne Tvangsopdragelse. Og for Forældrenes Vedkommende griber jo Afgørelserne ind i det vigtige Spørgsmaal, om Forældre til forsømte Børn skal beholde den Ret, Lovgivningen ellers giver dem til at have Forældremagten, eller denne skal berøves dem. Det er Retsspørgsmaal alle sammen, og der har Børneloven villet, at Parterne, Forældrene og Børnene, ikke skal undvære den Garanti for en retfærdig Afgørelse, som de vilde have, hvis Sagen blev behandlet ved en almindelig Domstol. Derfor har man sagt: Ganske vist medfører de særlige Familieforhold eller Børneforhold, som der her er Tale om, Ønsker eller Krav om en større Bevægelsesfrihed, et friere Skøn, en større Indsigt i Børneopdragelse, et nærmere Kendskab til og en større Interesse for de trængende Familiers indre Forhold, end man kan vente af en Dommer i en almindelig Domstol, og derfor forsyner vi Værgeraadene dels med Repræsentanter for den Kommune, der har Forsorgen for de trængende Familier, dels med Lærere, som har Kyndighed i Børneopdragelse, med Præster og Læger, som ved deres Forhold og daglige Virksomhed — det gælder i hvert Fald Lægerne i København og de større Kommuner — mange Gange faar et Indblik i de nødlidende Familiers Forhold, som en Dommer i de almindelige Domstole naturligvis ikke kan have, men paa den anden Side vil vi ikke berøve Parterne den Sikkerhed, de har i en Dommers eller en som Dommer uddannet Mands Medvirken, for at de ikke skal undvære den Garanti, de vilde have, hvis Sagen blev henvist til en Dommer ved de almindelige Domstole. Det har man nu gennemført paa forskellige Maader. Ved de mindre Værgeraad, altsaa paa Landet

og i de mindre Købstadkommuner, har man for hvert enkelt Tilfælde, hvor der foreligger Spørgsmaal om Afgørelse af Forældremagten, Spørgsmaal om Afgørelse af forbryderske eller sædeligt fordærvede Børns Forhold, sat en Dommer ind — ellers behøves han ikke —, og det kan jeg godt forstaa. I København og de større Købstadkommuner har man derimod valgt den anden Vej, at Justitsministeren vælger Formanden blandt Dommere eller dommeruddannede Mænd, og det er dette Princip, som vil blive undergrævet ved Forslaget, som det foreligger, thi der vil herefter ikke være nogen Sikkerhed for, at i København og de større Købstadkommuner overhovedet en Dommer eller dommeruddannet Mand er Medlem af Værgeraadet. Det *kan* naturligvis blive Tilfældet, det erkendte jo ogsaa den ærede Forslagsstiller, men man har ingen Sikkerhed derfor, og det vil altsaa sige, at i Værgeraadene i København og de større Købstadkommuner vil Parterne, Forældrene og Børnene, ikke have den Garanti for den retfærdige Afgørelse, som de vilde have, hvis Sagen henvistes til en almindelig Domstol. Jeg kan naturligvis godt tænke mig Sagen ordnet paa en anden Maade. Jeg kunde tænke mig Muligheden af, at man i København ordnede det paa samme Maade som i de mindre Købstæder: at en Dommer tiltraadte i de særlige Tilfælde, hvor det drejede sig om disse egentlige Retsspørgsmaal; men jeg tror ikke, det er praktisk, og efter de Erfaringer fra København — jeg kender ganske vist kun Erfaringer derfra —, som jeg har haft Lejlighed til at gøre mig bekendt med, er der utvivlsomt blandt samtlige Værgeraadenes Medlemmer stor Tilfredshed med og varm Paaskønnelse af de Dommere og dommeruddannede Mænd, som af Justitsministeren har været udpegede til at overtage dette i København for flere Distrikters Vedkommende meget brydsomme Hverv, som jo ogsaa — hvad der maa erindres — er ulønnet, og hvis Bestridelse altsaa fortjener Tak og Paaskønnelse. Man kan ogsaa umuligt tro, at Dommere eller den dommeruddannede Mand skulde mangle de Følelser, som man maa haabe og vente altid besjæler et Værgeraad: almindelige humane Følelser af Velvillie og Menneskekærlighed. Lovmaskiner alene er vi Jurister dog ikke. Der er ikke kommet mig for Øre Klage i nogen Henseende over, at de vedkommende Dommere eller dommeruddannede Mænd — saaledes vil jeg hellere